

Angel Amigo: «Produzitu izan ditutan filme guztiak interesatu izan zaizkit»

LOREA AGIRRE

EGUNKARIA.—

Zertan datza zinema produktore baten lana?

ANGEL AMIGO.— Produzitzea da proiektuak gauzatzea. Sarritan errealitate berak ideia alda erazten dute.

E.— Inoiz gertatu zaizu ezinezko zirudiena lortzea?

A.A.— Egin ditudan filme guztiak hasi baino lehenago ziruditen ezinezkoak. Nahiko lenbide zaila da, baina era berean oso arrazionala da.

E.— Norainoko boterea du produktore batek filme baten errodaian?

A.A.— Teorikoki erabateko boterea du produktoreak filme baten. Baina era berean, produktoreak ez du dena erabakitzen, berari ere zuzendariak erabakitzen dizkio gauzak. Zuzendaria produktoreak baldintzatzen du eta produktorea merkatu legeek.

E.— Zer nolako harremanak izaten dituzu filme zuzendarekin?

A.A.— Batzuetan oso gatazka-

‘Segoviako ihesa’ 1981

‘La cronica del descubrimiento del viejo mundo’ 1990

‘Invierno en Lisboa’ 1990

tsuak dira eta bestetan oso jatorrak. Orokorrean tensiozkoak izaten dira, batzuetan interesak kontrajarriak

izaten bait dira. Arazo berdinarean aurrean batek eta besteak hartzen ditugun jarrerak kontrakoak izaten dira. Orokorrean oso arraroa da arazorik gabeko pelikula bat. Baina normala da egunero erabaki mordo bat hartu behar bait dira. Eta batzuetan zuzendariaren gauzak onartzen dituzu eta bestetan berak zureak.

E.— Nola ikusten duzu egun zinema Euskal Herrian?

A.A.— Euskal zinemas hitzegiten denean, zerbait homogeneoa baltitz bezala hitzegiten da eta nik uste dut ez dela horrela. Asko indibidualizatu beharko litzateke. Nik uste dut filme baten jatorria produkzio lekua dela, edozein moduko filmea izanik ere.

E.— Ze zinema mota gustatzen zaizu?

A.A.— Denetarik. Entretengarriak, dokumentalak, pentsaraztera bultzatzen zaituzten filmak. Erizpide zabaleko naiz.

‘Santa Kruz apaiza’ filmearekin karlistadei fikziozko errepasoa ematen die Tudurik

LOREA AGIRRE / DONOSTIA

Juan Azurmendi, herri txiki bateko sakristaia, Ameriketara joatea du asmoa gauza berrien bila. Parrokiko diruak lapurtuta, Pasaiko portura doa mundu berrira eramango dion itsasuntzia hartzeko. Baina garaia nahastuak dabilta, gerra zibila, lehen gerrate karlista lehertu da eta bidai atzeratu egingo da. Santa Cruz apaizaren gerrilarien ezinbesteko lekuko bilakatzen da. Bitartean amodiozko istorio bat sortzen da Juan Azurmendi eta ardo-saltzaile baten artean.

Iazko Donostiako Zinemaldian aurkeztu zen Jose Maria Tuduriren filme hau. Hala ere orain arte ez da zinema komertzialetan ikusi. Filme hau egiteko ideia, orain hamar bat urte baino gehiagoko da Tudurik adierazi duenez. 1979an fikziozko gidoi bat idatzi zuen Santa Cruz apaizaren inguruan, baijan proiektua

nahasten joan zen eta bertan behera utzi behar izan zuen.

«Santa Kruz nire haurtzaroko oroimenean dago. ‘Apaiz odolzalea’ren istorioak nire osaba bati entzunak dizkiot, hau noski liberalen aldetik, familia errepublikarra bait zen. Nire lan zinematografikoa egiteko Gipuzkoako hamaika baserriatik pasa izan naiz eta gehiengotik kontatu dizkirate Errialdeko apaizaren inguru kontuak» esan izan du Tudurik.

Tudurik filme honen zuzenketan istoriarekiko fidela izan da, baina fikziozko istorio bat kontatzen du. «Pertsonaiaren izakeraren oinarriko ezaugarriak mantendu ditut, baina bestaldekik fikzioa da nagusi. Ez dut dokumental historiko bat egin nahi izan».

Filme honen gidioa Jose Maria Tuduri berak, Mixel Gaztanbide eta Jose Vitoriak idatzi dute. Zauli Films produktorearen pena errodatutako fil-

me honen produktorea Angel Amigo izan da.

Santa Kruz apaizaren papera, egun Karraka anzterki taldeko zuzendari den Pedro Bareak bete du. Euskal Herrian egin diren filme ugarietan parte hartu izan du. Juan Azurmendiren pertsonaia Carlos Zabalak gorpuztu du eta ardo-saltzailearena Aitzpea Goenagak.

‘Santa Kruz apaiza’ iazko ekaina eta uztaila bitartean errodatu zen Iturrioz, Bidania, Salinas, Orio eta Artikutzan. Ehun eta hamar milioi pezetako (bost milioi t’erdi libera inguru) aurrekontua izan du. Angel Amigo produktorearen hitzetan, «errekurtso ekonomiko, tekniko eta artistikoak azken punturaino eraman dira. Produkzio apala du Europako beste film batzuekin gonbaratzen badugu, baina konplexua ere izan da, kontutan hartzen badugu orain hamar urte filme hau aurrera ateratzeko aktoretik, ez teknikorik ez zela».

ALBISTEGIA

■ **SAMBHU MIMO** Iruñako antzerki taldeak bihar bertan azken antzezlan estreinatuko du Iruñeko Escuela de Teatro Navarra-ko antzokian. ‘Txaskido’ izeneko antzezlanean hiru dira jokolariak, ohizkoa baino bat gehiago talde honetan. Otsailaren lehen Donostiako Antzerki Ferian aurkeztuko dute. Zirkoa du gaitzat antzezlan honek. Hori akrobata, pierrot bat, Charli Ribet eta Charles Chaplin zirkolariak kalera botatzen dira. Hauen ordez zirkoko jabeak kaleko jende marginala kontratatzen du: droga trafikante bat, bi monja, jubitatu bat eta beste. Azkenean poliziarekin izugarritzko iskanbila sortzen da eta berriro ere lehenengo langileak dotoz zirkora. Hamabost pertsonai antzeztzen dituzte orotara, panpinak ere badira. Zuzendaria Barcelonako Antzerki Institutoko mimo irakasle den Andrzej Leparski izan da. Lan hau ere mimoaren bidetik doa, kasik ez da hitzik egiten antzezlanean.

■ **KILI KOLO** taldeak ere antzezlan berria du. Gaur ber-

tan Eibarko Unibertsitate Laboralean arratsaldeko zortzi t’erdietan izango da ikusgai. ‘013 varios: Informe Prisión’ izeneko antzezlan berri hanek Marques de Bradomin antzerkigile gazteen lehiaketa irabazi zuen 1987an. Kili Kolok hamar urte bete berri dituela eta antzezlan honekin ospatu nahi izan dute. Dokumentu deliktibo bat da antzezlan hau. Rafael Gonzalen eta Paco Sanguino dira egileak, Alicanteko Jacara antzerki taldeko partaideak. Antzezlan honetan kartzelako goi agintariak ‘urteko txosten kriminologikoa’ deiturikoa kaleratzen da. Jokolariak beren kabuz antzezlan hau egiteko aurkeztu diren preso batzu dira. Askatasun baldintzatuan daude preso hauek eta kartzelako arriskutsuenak bezala jotzen dira.

■ **TANTTAKAK** maiatza inguruan beste antzezlan bat aurkeztuko digu. Hau ere musikala. Maiatza Dantzan jardunaldietarako Mikel Laboaren musikaren adaptazio bat eginez, len parateatral bat muntatuko dute.

■ **PRODUCCIONES AC-CION** berriro ere. Jada bigarren aldiz atzeratzen dute ‘La espada del Pendragon’ antzezlan datorren asteartean estreinatuko dela ziurtatu digute, haurreko bietan huts egin badute ere. Arturo erregearen inguruko istorioetan oinarritzen da lan hau.

■ **ELS JOGLARS** laster Barakaldo Antzokian izango dira. Kartelean duten ‘Columbi Lapsus’ lan iskanbilatsua aurkeztuko dute. Aita Santuaren boterearen eta politikako mafiaren inguruko antzezlan honetan, molde umoretsu eta ironikoetan agertzen zaigu Aita Santuaren irudia.

GOMENDIOZ

Ez mogitu, hil zaitez eta berpiztu

IMANOL AGIRRE

Aurten ekialdeko zinema kasik lehen aldikoz ikusteko parada izan da Zinemaldi askotan. Eta honen berritasuna gorapaitua izan da zinema zale guztien aldetik. Estreinatutako berri dugu ekialdeko filme bat, onenatariko kontsideratu izan dena. ‘Quieto, muere, resucita.’ izenpean Vitali Kanevski-k zuzendua da.

1947an, stalinismoa indarrean zegoen garaian, Soutchan hiri txikia zona okupatu bihurtzen da. Valerka eta Galia hamabi urtetako bi gaztetxo dira. Maitasunezko istorio bat aurrera aterako dute, gerako preso japoniar eta

sobietar komunak inguruan direla. Barre eta jolasekin egiten diote aurre giztasuna galdu duen egoerari. Nagusiak baino zoriontsuago eta indartsuago dira etorkizunean itxaropena galdu dutelako. Benetan gomendagarri da filme honek kontatzen duena ikustea. Filme go-gorra eta aldi berean xamurra da. Bestelako zinema datorkigu ekialdetik.